

Verbena bonariensis plant uit de vlinder top 10

De top 10-lijst van De Vlinderstichting bevat de beste tuinplanten voor vlinders. Als je een van deze planten in je tuin zet ben je het hele jaar door vrijwel verzekerd van vlinderbezoek. Deze keer zet ik weer een plant uit deze lijst in het zonnetje: *Verbena bonariensis*.

Tekst:
Welmoed Huisman
robinia-tuin.nl

Verbena bonariensis is een 145 cm hoge plant met vele kleine bloemschermpjes of toefjes. Op rijke grond kan hij wel tot 180 cm hoog worden. Er is ook een lage cultivar *Verbena bonariensis* 'Lollipop' die maar 60 cm hoog wordt. De stevige ruwe stengels vallen niet om en ze hebben bijna geen blad, waardoor de wind er geen vat op heeft. De plant bloeit lang van de zomer tot in de herfst en met zijn transparante bloeiwijze past hij zowel voorin als achter in de border. Een enkele plant in je tuin is mooi, een groep van drie is beter en in een grote massa aangeplant tussen lagere planten geeft het een prachtig effect. Ook heb je dan meer kans op vlinderbezoek. Deze hoge ijle plant staat mooi naast de even hoge *Veronicastrum* of *Eupatorium*, waar vlinders ook dol op zijn. En wat te denken van een combinatie met grassen zoals *Molinia* 'Transparent' of *Sporobolus heterolepis*, die helaas geen betekenis hebben voor vlinders. Als lagere buurplant is *Sedum* een goede keuze.

Harmonie of contrast

Maar er zijn meer mogelijkheden. Je kunt *Verbena* mooi combineren met harmoniserende tinten zoals de roze *Echinacea* en roze of lila *Phlox*. Als je van meer pit houdt kun je voor contrast kiezen met gele *Solidago* (guldenroede) en lila *Perovskia*. De befaamde tuinier Christopher Lloyd was dol op contrasten en hij combineerde de *verbena* met een oranje pompondahlia. Hierbij contrasteert niet alleen de kleur, maar ook de dikke bolvormige bloem met de ijle verschijning van de *verbena*. Nu trekt een gevulde dahlia geen vlinders, maar je zou het kunnen proberen met enkelvoudige dahlia's, bijvoorbeeld uit de Happy Single serie: de oranje 'Happy Single Date' of de gele 'Happy Single Party'. Beide hebben paarsbruin blad, waardoor de bloemen nog mooier uitkomen. Een andere dahlia die Christopher Lloyd combineerde met *verbena* is de bekende enkelvoudige rode 'Bishop of Llandaff'. Vlinders komen veel af op de nectar in deze dahlia's.

Uitzaaien

Verbenataat graag in de volle zon en doet het op vrijwel iedere niet te natte goede grondsoort. Droog zand kun je eerst wat verbeteren met compost. Helaas leeft de *verbena* niet lang, en kan hij slecht te-

gen strenge vorst. Maar hij zaait zich op goede grond in zachte winters meestal wel uit. Het is hiervoor zinnig de verdroorde plantresten pas in maart af te knippen, zodat het zaad kan rijpen en op de grond vallen. Eventueel kun je de bloemhoofden uitschudden. Vervolgens goed opletten met wieden en je krijgt weer nieuwe planten. Nog een reden om de plant pas in maart op 5 à 10 cm af te knippen is zijn mooie winterbeeld. Aan de basis is de plant nog groen en verder naar boven zorgen de bruine zaadhoofden voor een mooi wintersilhouet. Mocht het na de snoei nog flink gaan vriezen, dan is het verstandig om de plant te beschermen tegen de vorst. Op zandgrond is de plant daar minder gevoelig voor dan op de klei. Het leuke van het uitzaaien is dat je soms bijzondere plantcombinaties krijgt, waar je zelf niet aan zou denken. Het tegenovergestelde kan natuurlijk ook gebeuren: dat de nieuwe combinatie niet naar je wens is. Maar dan kun je de plant ergens anders neerzetten. Soms zaait *verbena* zich uit in de voegen tussen de tegels. Smaken verschillen: de een waardeert dat, terwijl de ander het te rommelig vindt. Wil je de zaailingen op dezelfde plek als waar de plant staat, knak de uitgebloeide zaadhoofden dan om, zodat de zaden vlak bij de moederplant vallen.

Verbena en vlinders

De vlinders die je kunt aantreffen op *verbena* zijn atalanta, kleine vos, dagpauwoog, koolwitjes, dikkopjes, distelvlinder en koninginnenpage, daarnaast zijn er nog vele nachtvlinders die de plant bezoeken. Een voordeel is dat de *verbena* nog bloeit als veel andere planten al uitgebloeid zijn. Het is daarmee een goede late nectarplant. En dat is belangrijk, zeker voor vlinders die hier de winter moeten overleven.

Geraadpleegde literatuur

Crafer, Tim. Foodplant List for the Caterpillars of Britain's Butterflies and Larger Moths. Atropos 2005
Lavelle, Christine & Michael, The Illustrated Practical Guide to Wildlife Gardening. Anness Publishing Ltd 2007
Lloyd, Christopher. Colour for adventurous gardeners. BBC Books 2004

Mogelijke combinaties

Verbena bonariensis in een kleurrijke pittige combinatie

- Coreopsis verticillata* (meisjesogen, gele bloem, h45, bl 6-9) $\phi\Delta\text{F}$
Dahlia 'Bishop of Llandaff' (dahlia, rode bloem, h90, bl 7-10) $\phi\Delta\text{F}$
Helenium autumnale (zonnekruid, gele bloem, h90, bl 8-9) $\phi\Delta\text{F}$
Aster frikartii 'Mönch' (herfstaster, lila-paarse bloem, h70, bl 8-10) $\phi\Delta\text{F}$

Verbena bonariensis in een harmonieuze combinatie

- Sedum spectabile* 'Iceberg' of 'Stardust' (hemelsleutel, wit bloemscherm, h40, bl 8-9) $\phi\Delta\text{F}$
Echinacea purpurea (rode zonnehoed, roze bloei, h100, bl 7-9) $\phi\Delta\text{F}$
Phlox Hesperis (flox, paarse bloem, h120, bl 7-9) $\phi\Delta\text{F}$
Geranium sanguineum striatum (ooievaarsbek, h15-20, bl 6-8) $\phi\Delta\text{F}$

Verbena bonariensis tussen lagere planten

- Salvia nemerosa* 'Caradonna' (salie, violetblauwe bloeiaar, h70, bl 6-8) ϕF
Sedum spectabile 'Septemberglut' (hemelsleutel, rozerood bloemscherm, h40, bl 8-9) $\phi\Delta\text{F}$
Scabiosa columbaria 'Butterfly Blue' (duifkruid, h30, bl 6-10) $\phi\Delta\text{F}$

Verbena bonariensis tussen hogere planten

- Buddleja* (vlinderstruik, purperroze bloei, h300, bl 7-9) $\phi\Delta\Delta\text{F}$
Miscanthus sinensis (Japans sierriet, witte bloempluimen, h170, bl 8-10)
Eupatorium maculatum 'Atropurpureum' (leverkruid, roze bloemschermen, h200, bl 8-9) $\phi\Delta\Delta\text{F}$
Aster novae-angliae 'Barr's Pink' (aster, roze bloem, h135, bl 8-10) $\phi\Delta\text{F}$

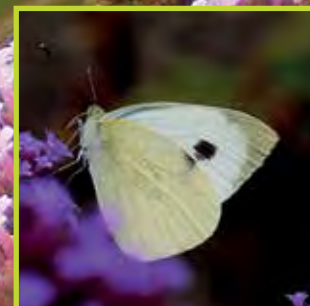
Symbolen:

- ϕ = waardplant dagvlinder Δ = waardplant nachtvlinder
 ϕ = nectarplant dagvlinder Δ = nectarplant nachtvlinder
 F = nectarplant zweefvliegen/bijen/etc. (potentiële prooien voor libellen)
h80 = plant is 80 cm hoog
bl 7-9 = plant bloeit van maand 7 tot in maand 9 (juli tot in september)

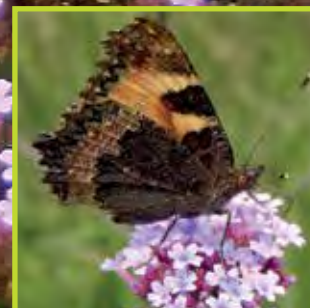
Verbena gecombineerd met *Helenium*. Inzet van boven naar onder: atalanta, groot koolwitje en kleine vos op verbena.

Kars Velling

Wielmoed Huisman

Kars Velling